

JERNAŚ IGNACY HENRYK (1897-1940)

Urodził się 19 stycznia 1897 roku w Strzelcach Wielkich. Syn Jana i Franciszki z domu Przybylak. Ukończył siedem klas szkoły realnej. Brał udział w I wojnie światowej, wstępując jako ochotnik 25 sierpnia 1914 roku do armii niemieckiej. Po przeszkoleniu rekruckim w miejscowości Goldberg na Śląsku (obecnie Złotoryja) został wcielony do 37. pułku piechoty i skierowany na front zachodni. W toku walk na Zachodzie był kilkakrotnie ranny, m.in. w czasie ofensywy niemieckiej 1914 roku, walk pozycyjnych wiosną 1916 roku pod Verdun i latem tego roku pod Sommą. W 1917 roku został skierowany do pułkowej szkoły podoficerskiej, a po jej ukończeniu na czteromiesięczny kurs obsługi moździerzy. Następnie wrócił do pułku na front. Do maja 1918 roku brał udział w walkach z wojskami brytyjskimi nad Sommą, podczas których znowu został ranny. Ostatnie miesiące I wojny światowej spędził na Litwie. Przydzielono go do okupacyjnego zarządu wojskowego instytucji i przedsiębiorstw cywilnych. Pełnił funkcję kierownika fabryki w Wilkomierzu w guberni kowieńskiej.

Po zakończeniu I wojny światowej i powrocie do kraju jako ochotnik zgłosił się do Wojska Polskiego. 25 listopada 1918 roku został wcielony do 1. lotniczego batalionu uzupełnień na stanowisko szefa 1. kompanii, a 4 marca 1919 roku przeniesiono go do 3. kompanii na stanowisko instruktora. Kolejno pełnił służbę jako zastępca dowódcy kompanii w pułkowej szkole podchorążych i jako oficer techniczny w Centralnych Warsztatach Lotniczych na lotnisku wojskowym w Warszawie na Mokotowie. W 1919 roku został awansowany na stopień podporucznika. W październiku tego roku odkomenderowano go do szkoły podchorążych piechoty w Warszawie. Od 14 marca 1920 roku był dowódcą szkoły podoficerskiej.

W okresie inwazji sowieckiej na Polskę przeniesiony został do 28. pułku strzelców kaniowskich, na stanowisko dowódcy kompanii ckm, z którą walczył na froncie bolszewickim. Po zakończeniu działań wojennych kontynuował służbę wojskową w 1. pułku lotniczym jako instruktor i oficer prowiantowy. 19 czerwca 1922 roku mianowany został podporucznikiem ze starszeństwem od 1 czerwca 1919 roku. 1 lutego 1923 roku został przeniesiony do 32. pułku piechoty w Modlinie na stanowisko oficera administracyjnego, a 27 dni później do rezerwy. Wcześniej jeszcze otrzymał awans (22 lutego 1923 roku) na stopień porucznika ze starszeństwem od 1 czerwca 1921 roku. Jako oficer rezerwy odbył ćwiczenia wojskowe w macierzystym pułku w latach 1927, 1931, 1932, a w 1929 roku w Centralnej Szkole Strzelniczej w Toruniu w kompanii ciężkich karabinów maszynowych. W marcu 1933 roku został przeniesiony do 45. pułku piechoty w Równem.

Prawdopodobnie w tej miejscowości 17 września 1939 roku dostał się do niewoli sowieckiej. Przebywał w obozie w Kozielsku. Stąd został wywieziony (lista NKWD nr 035/1 poz. 94 z 16 kwietnia 1940 roku) i zamordowany w lesie katyńskim 20 kwietnia. Podczas ekshumacji w maju 1943 roku komisja techniczna PCK wydobyla jego zwłoki ze zbiorowego dołu nr 1, zidentyfikowała na podstawie zachowanych dokumentów, oznaczyła nr (AM) 3322 i pochowała w bratniej mogile, zapewne piątej, na nowo zbudowanym polskim cmentarzu wojennym. Przy jego zwłokach znaleziono legitymację oficera rezerwy i kartę pocztową. Odznaczony był Krzyżem Żelaznym I i II klasy bawarskiego Orderu Zasługi Wojskowej za walki na froncie zachodnim 1914-1918 oraz Krzyżem Walecznych za walki na froncie litewsko-białoruskim w 1920 roku.